

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne potit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opraviništvo, na katero naj se blagovito pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši

Za naše vojake.

Res strašne so številke goldinarjev, katere mora plačevati država za vzdrževanje naše vojske. To je žalostno in če pojde tako naprej, bodo vse države bankrot napravile in davkova moč državljanov bode, preveč napeta, otrpnila in oslabela. To izpredvidijo vsi, tudi vojni ministri. Ali oni in ž njimi vsak patrijot, kateremu je obstanek države mar, mora z vzdihom reči: kaj hočemo ako vse države, okolo in okolo v orožji štrle in bog ve, če ta ali ona ne misli pri kakovej doberji priliki ta ali oni kos od našega državnega telesa odkriti si — onda moramo privoliti, da je tudi Avstrija dobro oborožena in na brambo pripravljena, posebno, ker ima soseda, kakor je agresivni, zemelj lakomni Prus, kateri svojega poželenja po nemških in na deloma ponemčenih avstrijskih deželah kaj slabo skriva. Ali še nij dovolj. Še več bi se moralo dajati in če poslušamo, kaj je govoril v avstrijskih delegacijah zastopnik vitez Oppenheimer, ne moremo reči, da nema prav.

Ko je namreč v delegacijah prišla na vrsto plača za hrano vojakom, in so delegati hoteli nekaj izbrisati, oglasil se je imenovani poslanec in je rekel, da bi se moralo za hrano vojakov še svota povišati, ker premalo jesti dobodo. Rekel je: „Jaz sem si za to stvar izprosil besedo za bodoče povišanje te pozicije, katero jaz smatram kot potrebno, da za neizogibljivo, ako tudi ne verujem, da bi visoka delegacija kako drugo iniativo poprijeti mogla kakor, da sproži, kar je uže storila. In če ravno tudi izpredvidim, da, je denašnje stanje v monarhiji tako, da je brez prihranjenja v družih oddelkih vojne uprave izdatno priboljšanje hrane za vojake težko, da celo nemogoče. V Avstriji dobiva jeden vojak 134 gramov na dan, na Nemškem, kjer je porcija za Avstrijo najmanjše zmešana 150 gramov, v Rusiji 184, v Italiji 200, na Angleškem 375 gramov mesa. Po znanostnem preračunanji je potreba 270 gramov (to je pol funta) mesa na dan. Zatorej se iz rečenega jasno vidi, da avstrijski vojak manje dobi, nego je za jednega človeka, in posebno za človeka, kateri ima trudapolno službo, potrebno.

Jaz mislim, da bi izdatno poboljšanje hrane vojakov, samo z izdatno prilogo uresničiti more. Vsakako je mnogo manjših pripomočkov, katerih so se v drugih državah poslužili, akoprem nijso v celoti, vendar so pak nekoliko rezultatov dosegli. Posebno na Ruskem je v tem oziru neka prav praktična naprava, katero se usojam visokemu vojaškemu oskrbništvu priporočati, ko bi bilo mogoče vpeljati jo tudi pri nas, vsaj v nekaterih delih države. Na Ruskem odpuščajo se

vojaci mej spravljajem pridelkov na odpušt, odpuščajo pak se as ta način, da vojani odidejo naravnost k velikim posestnikom na delo, namreč na način, da vojaci dobivajo pri njih le hrano, znesek pak, katerega vojaci zaluzijo, odpošlje se naravnost polkom, polki pak oddajo denar zopet jedilnim fondom vsake kompanije. Doseže se s tem trojno: Prvič je notorično, da izprememba katera se vojaku s tem podeli, da je nekaj časa iz kasarne ven in vaj prost, in v zdravstvenem oziru gotovo koristno; mnogokrat zgodi se pri marsikaterih, da se s tem vrne do njegovega nekdanjega opravila nazaj. Drugič, doseže se s tem, da se velikim posestnikom in manjšim poljedelcem delo zljajša in tretjič glavna korist, namreč iz mojega stališča, je tudi dosežena, ter se s tem vojakom hrana zboljšja, ne da bi se proračun s tem otežil in brez da bi se zmanjšalo število stalne vojske za dalje časa.

Ne mislim nikakor, i vendar moram izreči, da je slaba vojaška hrana, prvi uzrok toliko visocega števila onih, ki na leto umrjo v naši armadi, i jaz mislim, da bi zboljšana hrana bila prvi pripomoček, da bi jih ne umrlo toliko.

V prvi vrsti uzrok toliko umrlih je v tem iskati, ker iz provinc ljudji v dvajsetem letu svoje starosti jemljejo k vojakom, v katerih dobi še nemajo zmožnosti, da bi se jednemu do sedaj tujemu poklicu porabiti dali in se zelo mučili, pri tem pa samo vsak dan jedenkrat dobivali toplo hrano, kar v nobenej drugej državi nij, da tedaj ti ljudje skoro vsled mučenja obležijo, nemogoče, rečem jaz morejo spolnovati svoje dolžnosti, katere domovina po pravici zahtevati sme od njih in za katere mi tudi votiramo svote, katere smo tudi radi in z veseljem dovolili, za brambo države in to v hudih časih.

Število umrlih avstrijske armade bilo je do 1865 relativno ugodno.

Leta 1865 umrlo jih je v avstrijskej armadi 0.9 odstotkov; leto 1866 je prav abnormo, ker se mora vsled vojne, vsaka primera prezreti; l. 1867 po nabiranji k vojakom iznašajo umrli 1.3 odstotkov, tedaj več 0.3 odstotke nasproti številkam angleške armade, katera izkazuje na leto 1867 tri petine ($\frac{3}{5}$) odstotkov umrlih, in nasproti francoskej armadi, katera izkazuje 1.15 odstotkov umrlih; nasproti pruskej armadi, katera celi čas od l. 1860—1863 0.95 odstotkov umrlih, tedaj še 1 odstotek ne izkazuje, in kjer se je posrečilo vojaškemu oskrbništvu od leta do leta število umrlih zmanjšati, pri nas pak je žalibože ravno nasprotno, ter število umrlih raste od leta do leta v primeri za 0.1 odstotek.

Število umrlih znaša, kakor sem uže

omenil l. 1867 1.2 odstotka; l. 1868 1.3 odstotkov; umrlo je tedaj 3016 mož, l. 1869 1.4 odstotkov, umrlo je tedaj 3128 mož, leta 1870 1.5 odstotkov, umrlo je tedaj 3307 mož; leta 1871 od 241.976 mož 1.6 odstotkov umrlo je tedaj 3574 mož, in leta 1872 razvidi se neko manje število in znaša 1.4 odstotkov. Moram pa opaziti, da je leta 1871 17.424 mož zbolelo, mej tem ko se je število vojakov vsled razpusta dveh graničarskih polkov na 12.663 mož zmanjšalo. Končno moram razmere na Pruskem malo razložiti, leta 1860—1863 znaša število umrlih 0.95 odstotkov, leto 1866, 1870 i 1871 se je spremenilo zaradi vojne, leto 1872, 1873 in 1874 izkazuje nam zopet manjše število in leta 1874 komaj $\frac{1}{2}$ odstotka. Mislim, da sem dosta osvetil žalostne številke in upam, da visoko vojno oskrbništvu bode hvaležno moje nazore sprejelo in hrano vojakov v prihodnjem letu zboljšalo in visoka delegacija bode tudi radostno pripomočke za to zboljšanje privolila, temveč ker bode visoko vojno oskrbništvu skrbelo pri drugih oddelkih kaj prihraniti.

Jugoslovansko bojišče.

Belgradski „Istok“ od 9. oktobra piše: „Srbija ne more nikoli drugače vspeha imeti, nego s pitanjem celokupnosti Srbstva. Srbija svoje samostalnost ne more izprostiti, ker Evropa nema milosti, a i grešno bi bilo, skruniti ponosni spomin naših junških pradedov. Prepričanje je od vsacega miselnega človeka, da Srbija ne more obstati brez ideje vsesrbskega osvobojenja. . . Ne verujoč „prijateljske“ diplomaciji Srbija je organizovana do 200.000 bajonetov, kateri bodo garantirali njeno bitje. To je njena garantija.“ — Dalje čitamo v tem listu: „Srbska junačka narodna vojska željno pričakuje turški napad na Srbijo. Čakamo samo ukaz iz Belgrada, od kneza in skupščine, pa da poteremo ono malo gole in bose Turadije.“

Stari „Vidov dan“ pak, ki je stoprv pred nekoliko dnevi s sabljo rožljaj in bojevite članke pisal, pravi sedaj: „Srbija mora biti modra; ko so trije carji absolutno za mir, Srbija ne more jim kljubovati. Narodi dosežajo dostikrat več z modrostjo, nego z junaštvom.“

Garibaldi je zahvalil se na adresi, katero so mu poslali vstaški vodje. Stari boritelj za narodno svobodo pravi mej družim v pismu iz Kaprere: „Turek mora v Brusu nazaj. Kakor volk se je priklatil črez Bospor, ta divjak, opustošil vaše lepe zemlje.“ . . Dalje pravi: Da ne zaupate diplomaciji, ona vas vara. Z vami so čutni možje ce-

lega sveta, celo Angleška, do nedavno za Turčino, pokazala vam je v enem svojih velikanov, da jej je ljubši hvaležnost konfederacije slobodnih narodov, nego li prijateljstvo trhle turške države.

Izseljenje bosenskih kristijanov v Avstrijo se vsak dan množi. Tisoč duš je prešlo te dni pri Divuši z mnogo živino. Pod turškim jarmom nečejo več ostati. Naj torej diplomacija intrigira, kakor hoče.

Turki so srbsko mejo oskrnili zopet pri Užici, ter sežgali neko srbsko kordonsko hišo. Srbske mejaše to jako ljuti.

O vstanku v Hercegovini poroča oficijozna „Polit. Corr.“ sledeče: „Glavni tabor vstašev je v Glavskem dolu. Na cesti v Trebinje so Turkom 10 konjskih tovorov kave vzeli. V Trebinji je sedaj 600 mož regularne vojske, ki imajo zaradi slabe oskrbe in hrane veliko trpeti. Način vojevanja, ki ga imajo vstaši, namreč, da se v velikih četah sedaj tu, sedaj tam, nepričakovani prikažejo, pa zopet zginejo, dela turškim poveljnikom veliko skrbi.“

Politični razgled.

Nouranje dečele.

V Ljubljani 14. oktobra.

Beust je, kakor znano, početnik trgovinske zveze Avstrije z Angleško v proustrokovskem smislu, katera je našemu večjemu obrtništvu velikanski udar dala. Volilni zbor bernske trgovinske zbornice, v katerem so Beusta v tem oziru odločno obsodili. Povsod je bil torej ta saški mož monarhiji na škodo.

Hrvatski „Primorac“ nasvetuje, naj se prihodnje leto, kot ob osemstoletnici kronanje hrvatskega kralja Zvonimira, ki je kraljeval po Hrvatskem in po Slovenskem do Koroške, Mure in Drave, ta veliki spomin svečano obhaja. Tudi mi Slovenci bomo, upamo, po svojih malih močeh sodelovali pri slavi moža, ki je jedini Jugoslovane.

Vnanje države.

Diplomacija severnih vlastij ima dogovor, kakó bi se mogle uresničiti obljube Turčije zaradi reform, katere pripoveduje, da jih je pripravljena krščanskim provincijam dati. „W. T.“ čuje, da niso jedinega mnenja, da pa imajo voljo, turškim obetanjem popolno verjetnost dati. Kako? to je menda njim samim uganka.

O vprašanji, ali bi **Rumunija** pomagala, ko bi jugoslovanski vzhodni narodi zoper Turčijo vstali, piše bukarestski „Romanul“ in se hudi na vlado, češ, da je samo figura v pruskih rokah.

Turška vlada je — kakor „N. Fr. Pr.“ pripevuje, bivšega angleškega ministra Gladstone naprosila, naj bi za 50.000 turških funtov letne plače v Carigradu prišel urejati turške finance. Ali misliti nij, da bi se Gladstone hotel lotiti tako težkega in ne-hvaležnega dela.

Dopisi.

Od sv. Križa pri Kostanjevici 27. sept. [Izv. dop.] Od naše strani malokedaj kaj pride v časnik za to se je pa tudi material uže tako nakopičil, da bi moral cel dan pisati, ko bi vam hotel poročiti vse podrobnosti. Toda naj vam opišem samo nekoliko tukajšnje socijalno življenje. — Župan je pri nas premožen, naroden mož. Obžalovati je, da ne čita kakih slovenskih

časnikov. Izgovarja se, da „nema časa“ — navaden izgovor. Moža, ki je dovršil spodnjo gimnazijo, ne zanima nič kaj se godi po svetu in specijalno po Slovenskem. Krompir pa turšica, barantija pa tistih nekoliko bokalov ki jih vsako leto stoči, mu dajo skoro pozabiti, da je naroden, pa še župan zraven. Ima nekega prepodenega diurnista za pisarja, ki mu vsak teden trikrat pride za 60 gid. avstrijske teškote in veljave nemški uradovat v sv. Križ. In vendar bi on sam, ker zna dobro slovenski pisati lahko uradoval v domačem jeziku. — Kaplan g. Kavčič, naprednjašk talentiran duhovnik in vneti narodnjak bi takemu županu v tem lahko dal kak izpodbujen izgled, ter mu tudi lahko pomagal. Kaj nij smešno, če na slovenskem „Dolenjskem“ kmetje dobivajo švabske dopise? Povsod se uže spreminja in upam, da se bode tukaj tudi.

Iz pod Triglava 12. okt. [Izv. dop.] Do časa dokler so baron Cojzi in Ruardi bili lastniki fužini v Javornjske, Savške, Bohinjske in Mojstranske, bilo je blagostanje Bledčanov, Bohinjcev in Dolincev kakor tudi Tržičanov v jako dobrem stanu. V tem času nij bilo treba kmetu molodovati fužinskih gospodov niti za drva, niti za stavbeni les; kar je potreboval, vse je brez truda vedno dobival. A kakor je na svetu vse minljivo, minoli so tudi ti lepi časi nas Gorenjcev, odkar so Cojzi in Ruardi svoje fužine in svoje imetje prepustili ozirom prodali možem, kateri so družbo ustanovili tako zvano kranjsko industrijsko društvo. Sedaj je vse drugače tukaj.

Blejem in Bohinjcem godi se še posebna krivica, ker se gozdi tako dolgo ne razdele. Dotičnim uradom, kateri se s tem poslom pečajo, bi pač bilo priporočati, da bi se blagovolili bolj hitro podvizati, da se uže stara stvar vendar enkrat reši. Blejem kot Bohinjcem se godi po vsem velika krivica; svojega lesa nimajo, a imajo pravico v teh gozdih les jemati; pa jim le blagodušno „Forstmeister“ Seitner odkazuje in to tako pičlo, da ubogi kmetje s tem ne moremo izhajati. Prisiljen mnogi tako, da tu pa tam, kaki krcelj neodkazanega poseka; a to se ve nevednežu slabo gre potem koga gozdni varuh zasači. Kazen v novcih ali z zaporom je velika. Želeti bi torej bilo, da višja nadzorna gospodska v tej reči kakov vspéšen korak k dobremu in koristi kmetov v tem smislu uže vendar enkrat stori.

Iz Šoštanja 13. oktobra [Izvirni dop.] Predno se je še gosp. poslanec Foregger v Laškem trgu tako sijajno blamiral, bil je v Šoštanju, ter tukaj svojim volilcem o svojem delovanju v državnem zboru poročal, zaradi česar se je uže enkrat sam v „Tgpst.“ pohvalil.

Akoravno se njegovi volilci z njegovimi nazori vsigdar ne strinjajo, vendar so bili v tem trenutku, ko je Foregger izurjenost svojega jezika zopet tako izvrstno rabil, — z njim vsi obče zadovoljni, ko je konstatiral, da nam je železnica spodnji Dravburg—Celje tako gotova, kakor papežu nebesa, češ, da je to prva železnica, ki se bode na državne stroške prihodnjič stavila.

Po končanem predavanju spremljali so nekateri gospodje Foreggerja do Velenja, v domišljiji videč uže goreči hlapec, ki jim nasproti drdra. — Splošna zadovoljnost. — A strašna prevara! — Pretečeni teden po-

izvedel sem iz gotovega vira, da je neki gospod iz našega okraja bil na Dunaji in slučajno tudi prišel v ministerski oddelek za stavbe železnih cest. A kar je tam slišal tega po Foreggerjevih besedah nij nikdar pričakoval. Reklo se mu je ne samo, da se še po najvišji sankciji izpeljave tega projekta nemamo kmalu nadejati, marveč, da ta projekt v državnem zboru še niti v predlog ne pride. —

Iz tega je razvidno, kako nemčur svojim volilcem zlate gradove obeta, a jim še k leseni bajtici pripomagati ne more. Akoprem si on mnogo vpliva do vlade in javnega mišljenja pripisuje; akoprem se on dosti zmožen dozdeva za sedež v leseni hiši na Dunaji; vendar skozi svojo ustavovernost še niti jednega zboljšanja na materialnem nego na industrialnem polji zadobili nismo. G. Foregger se zna pač dobro hvalisati.

J. — n —

Iz Budim-Pešte 12. okt. [Izv. dop.] Pad „ratobornega“ Rističevega ministerstva, in nastop „miroljubnega“ (?) Kaljevičevega v Srbiji smatrajo naši politiki kot zmago magjarstva nad srbstvom in sploh nad Jugoslovanstvom. In res, Andrassy zastopa na balkanskem poluotoku bolj špecifično magjarske, nego skupne avstro-ogerske koristi, in za to ono ljubezajivo spogledavanje mej našimi delegati in mej njim v delegacijah in ona za Cislajtanijo jako „draga“ darežljivost naših zastopnikov. Pa kaj ne bi bili darežljivi, saj na njih samo bornih 30% odpade, drugi 70% njihove darežljivosti plača itak „baratom“ Švaba, in saj nazadnje Andrassy do zvoljene mu svote bolj v korist magjarstva, nege v korist avstro-ogerske monarhije upotrebljuje. Andrassyjeva protislovanska politika nij samo Magjarom po volji, nego tudi, in morebiti še bolj, cislajtanskim ustavovercem. Nij čuda tedaj, da se ti trije alijirci Andrassy, Magjari in in nemški ustavoverci vsled zmage v Belgradu tako podhmuljeno in zloradno drug drugemu v brk smeje. Žalostno je se ve da, da se je srbski knez Milan kar brez glave v magjarski sak zaletel. Divji petelin, kadar se mresti, je baje za vse drugo razen za svoj „predmet“ slep in gluh, in taka se godi tudi knezu Milanu. Kadar bodo svatbeni ditirambus in bahanalija premagana, se bode morebiti tudi knez Milan iztrezil, če se bo. — Način, s katerim je Rističevo ministerstvo tako rekoč izpodil iz skupščine je revolucionaren. Zahtev parlamentarizma je, da se vlada iz parlamentne večine tako rekoč sama ustvari. Vladar ne sme svoje roke vtikati, sicer odgovornost tudi na njega pade. Knez Milan, vstvarivši novo vladu brez skupščine je tedaj sam revolucijo začel, bomo videli, kako jo bode s pomočjo Magjarov do kraja izvel. — Kljube magjarskemu jalu nasproti Jugoslovanstvu, se vstaja na Turškem vendar še zmirom širi in čem dalje bolj krepi. Kljube memontannej magjarske zmagi v Belgradu, ratoborni duh srbskega naroda vendar nij vpognen, in bog ve, kakšne vesti nam morebiti uže bližnji dan prinese.

Staro-avstrijska stranka, ki ima zlasti v vojski v aristokraciji, v duhovenstvu in na dvoru svoj čvrsti koren, bode Andrassyju, na to delajočemu, da se še zadnje simpatije za Avstrijo pri turških Slovanih zadušijo, malo hvale vedela. To

pa naj bo Andrassyju in njegovim Magjarom rečeno, da bode na balkanskem poluotoku vsak preje svojo žetev žel, nego oni. Magjarska politika gre na to, da se slovenski narodi kolikor mogoče v sužnosti drže, in za to simpatizuje Magjar, jedini (poleg naših Nemcev Ur.) v Evropi, s Turkom. Nerazumljivo, in vprav neodpustljivo je pa, da zastopniki, katere je hrvatska narodna stranka v skupni državni zbor v Budim-Pešto in od tod v delegacije poslala, na vse to kar se okolo njih godi, še zmirom — molče!

Domače stvari.

— (Ljubljansko glasbeno društvo.) Na drugem mestu prinašamo denes pravila tega novega društva, ki bode ustrezalo vsestransko in sviralo po volji občinstva obeh strank, ima prvi občni shod v nedeljo 17. oktobra ob 10. uri do polu dne v mestnej dvorani. Kdor se hoče vpisati, naj se tam oglasi.

— (Ali je bira beračenje?) To vprašanje bode morda sodnik v Zatičini odločiti imel. Župan na Hudem, nekov privandran Nemec Hanf, puhla glava sicer, se je zmisli in kaplanu biro pobirajočemu žakelj vzal, rekši: „in meiner Gemeinde ist das Betteln verboten“ (v mojej občini je prepovedano beračiti). Stvar bo menda pred sodnijo prišla.

— (Imenovanje.) Za slovenski Štajer je naučno ministerstvo imenovalo za okrajne šolske nadzornike te le gg.: za mesto Maribor ravnatelja na učiteljski dr. Elšnika, za okraje: Ptuj, Rogatec, Ormuž, Ljutomer, gornja Radgona — vadniškega učitelja v Mariboru Franja Hafnerja, za okraje: Celje (mesto in okolico), Laško, Sevnica, Brežice, Kozje, Šmarje, Konjica — gimnazijskega profesorja v Celji Petra Končnika, za okraje: Slovenj gradec, Marnberg, Šoštanj, Vransko, gornji Grad — učitelja v Lipnici Blaža Ambrožiča. (Za okraje Maribor, Slov. Bistrica in sv. Lenart nij še nijeden imenovan.)

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 11. oktobra.

(Nezakonska mati.) Binkoštni ponedeljek t. l. po polu dne, ko je v Postojni mrgolelo iz raznih krajev prišedših tujcev, da bi si ogledali naravne čudeže ondotne jame, je sedela Katarina Dolenc na nekem oddelku stanovanja postojnskega kolodvorskega krčmarja Andreja Zakotnika, kateri radi znašnosti v nobeni hiši ne sme manjkati, in nij imela časa, se brigati za podzemeljske čudeže, ker se je tudi v njenem telesu čudež godil. Porodila je živega deteta ženskega spola, popkovino z režečim orodjem prerezala in dete v grebenično jamo vrgla, kjer je na zadušnici v malo trenutkih umreti moralo.

Katarina Dolenc, 26 let stara, bivša kuharica pri Andreju Zakotniku, bledega obličja in črnih melanholičnih oči, pripoveduje z mehkim glasom, da je od poroda prenaglena bila, ter se je popkovina vsled detetove ležave odtrgala in dete tako v grebenično jamo padlo. Stoprv teden pozneje je k prepričanju prišla, da je rodila. Celó učena babica, katere jo je precej preiskala, je rekla, da nij nič hudega.

Izvedenci so pa izrečno potrdili, da je bila popkovina odrezana, a ne pretrgana; pri končnem zaslišanju se je porotna sobana spremenila v ginekološki oddelk kako klinike.

Porotniki so glavno vprašanje merja joče na hudodelstvo detomora, po §. 139 k. z. z 10 glasovi potrdili, ter je bila Katarina Dolenc obsojena na 4 leta teške ječe, poostrene z enim postom vsaki mesec. — Potem se je ploha vlila, zablistalo in grmelo.

Razne vesti.

* (Gospa polka Raming), ali so proge tistih častnikov, kateri so v Dalmaciji garnizonirani, — odpotovali so in corpore pretečeno soboto iz Presburga v Kotor. Jeden častnik spremi jih do Reke in tam jih prevzame jeden častnik iz Kotora.

* (Trojčike) je porodila žena nekega 70 let starega birača Leberla iz Spitala na Koroškem. Vse tri dekleta so čvrste in zdrave.

* (Ribarstvo.) Izkaz tržaške pomorske oblasti o ribarji od 1. maja do konca septembra izkazuje 11680 ribčev na 2808 čolnih, kateri so vjeli 226.000 centov rib v vrednosti 980.000 gl. Pod tržaško pomorsko oblast, spada cela Istra in Dalmacija. Iskazane številke, o katerih primorska oblastnija veli, da so samo uvrstene od prilike, so tedaj očitno premale.

* (Iz statistike.) Kakor se je navlaš izračunalo, se po pošti na zemlji vsako leto ekspedira 3300 milijonov pisem, torej vsak dan 9¼ milijona, vsako sekundo 100 komadov. Evropa se na tem udeležuje s 2355 milijoni listov, Amerika s 750, Azija preko 150, Afrika in Avstralija pak okolo 20—25 milijonov. Internacionalni promet znaša 500 milijonov listov.

Pravila

Ljubljanskega glasbenega društva.

§. 1. Ljubljanski prijatelji glasbe so izpodbujeni od društva prostovoljne požarne straže sklenili ustanoviti glasbeno društvo v Ljubljani.

§. 2. Društvo stoluje v Ljubljani.

§. 3. Namen društvu je:

- ustanovitev in vzdrževanje instrumentalne glasbene šole in mestne godbe;
- napravljati glasbene produkcije na javnih prostorih v razveseljevanje mestnega prebivalstva, kakor tudi koncerte in druge glasbene zabave.

§. 4. Sredstva za doseg društvenega namena so:

- letni doneski družabnikov;
- čisti dohodki godbenih produkcij;
- darovi ki društvu dohajajo.

§. 5. Društveni ud more vsakdo biti, ako svoj pristop odboru naznani, razen od društva najetih plačanih muzikantov.

§. 6. Družabniki se delé v podporne in brezplačno delavne.

Vsak družabnik ima pravico:

- da pride k občnemu zboru, da se v njem glasi pri vseh razgovorih, ter da glasuje in voli odbor, pa da more tudi biti sam izvoljen;
- da odboru podaja nasvete o društvenih namerah;
- da ima na leto najmanj pri 4 koncertih brezplačni vstop.

§. 7. Družabniki imajo dolžnost:

- plačevati letni donesek 2 goldinarjev;
- brezplačno delavni udje pa morejo obiskovati vaje, produkcije in sodelovati tudi pri vsakej priliki, kadar to zapove odbor ali glasbovodja.

§. 8. Redni občni zbor se snide enkrat na leto, a izredni, kadar koli se ga potrebuje.

zdi sklicati odboru, ali če ga 20 družabnikov zahteva.

Vsak izredni občni zbor je 8 dnij, a redni občni zbor vsaj 14 dnij poprej razpisati.

Občni zbor ima pravico:

- voliti odbor i v njem še posebej prvosednika i blagajnika;
- presojsati odborovo poročilo o društvenem delovanju;
- odobravati ali ometavati račun minolega i proračun bodočega leta;
- prenarejati društvena pravila;
- skleniti, da se društvo razdruži.

Da so sklepi občnega zbora veljavni, je treba, da je vsaj 20 družabnikov navzočnih. Pri glasovanju odloči nadpolovična večina zbranih udov. Pri enacem številu glasov odloči žreb. K sklepu, da se društvo razdruži je treba, da dve tretjini navzočnih pritrdite. Sklepati se sme samo o točkah, katere so v vabilnem razglasu na dnevnem redu, izvemši sklepi o v zboru stavljenih posameznih nasvetov.

§. 9. Vsak družabnik voli osobno.

§. 10. Voditelj društva je odbor, v katerem je s prvosednikom in blagajnikom vred 9 odbornikov.

Odbor se izvoli vsako leto od občnega zbora.

Odbor sklicuje občne zборе, nadzoruje glasbeno šolo in godce, poklada letni račun, razsoja prepire, kateri bi o kakih društvenih rečeh nastali mej posameznimi družabniki.

Pravne spise podpisujejo predsednik in 2 odbornika. Navadne opravke podpisujeta prvosednik in tajnik, a kolikor se jih tiče blagajnice, pa prvosednik in blagajnik. Društvene razglase podpisuje predsednik ali pa njegov namestnik.

§. 11. Odbor izvoli izmed sebe prvosednika, namestnika, glasbovodjo in tajnika.

§. 12. Vsak odbornik svoj posel opravlja brezplačno.

§. 13. Da odborovi sklepi obveljajo, treba je, da je pri razpravi vsaj 5 odbornikov pričujočih, ter da nadpolovična večina pritrdi.

§. 14. Prvosednik zastopa društvo pred uradovi in drugimi ljudmi.

§. 15. O slučaju, da sklene občni zbor razdruženje društva, nakloni se društvena imovina ljubljanskemu mestnemu magistratu, da jo porabi za mestno godbo.

V Ljubljani, dne 24. septembra 1875.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni želodeca, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze vnađuho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato tlo, vodenico, mrzlico, vitoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, otožnost, diabetes, trganje, shujšanje, bledičie in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dedé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svētnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri disti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih a mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svētovalc in člen mnogo učenih društeu.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,

bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravlja, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavlja izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolj spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalce.

Učinki Revalescière du Barry so izvršni.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimperm, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je že bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v *Berliner Klinische Wochenschrift* od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalente Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bliževalo, kar vsa zdravlila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 79.510. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf. na dolgotrajnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespauji, treslici na vseh udih, shujšani in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespauji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat težnja, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuits v puščah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolates v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dalmaciji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Mariboru M. Merič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spedijskih trgovcih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih. (245)

Tužil.

13. oktobra:

Evropa: Černič iz Grada. — Pfeifer z gospo iz Tržica.

Pri Slonu: Grebner iz Dunaja. — Stritar iz Laš. — Maly iz Tržica. — Gotlieb iz Grada. — Klein iz Trsta. — Valentinič iz Vidma. — Winter iz Dunaja. — Šober iz Novega mesta.

Pri Marici: Schäfer iz Dunaja. — Dražil iz Grada. — Knol iz Dunaja. — Dolenc iz Kranja. — Kril iz Dunaja.

Dunajska borza 14. oktobra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	„	05	„
1860 drž. posojilo	111	„	75	„
Akcije narodne banke	925	„	—	„
Kreditne akcije	207	„	20	„
London	112	„	40	„
Napol.	8	„	97 1/2	„
C. k. cekini	5	„	32 1/2	„
Srebro	102	„	65	„

Za vlastelinstvo *Sautovečko*, kraj Varaždina u Hrvatskoj traži se

vincelirska (vinogradarska) obitelj, sastojeća iz 4—5 delatnih i svakoj vinogradarskoj (goričnoj) radnji vještih ljudi.

Pismene ponude imadu se do konca ovoga mjeseca podpisatomu pošiljati.

(347—2)

Dragutin Kiss.

Izdatelj in urednik Josip Jurčić.

Zdravnik za zobe dr. Tanzer,

docent zobozdravništva na vseučilišču v Gradi

bode ordiniral meseca oktobra od 10. naprej v Ljubljani (v Hotelu pri Slonu v sobi št. 36—37) zobozdravništvo i zobotehniko. Vsi p. n. bolniki opominjajo se, javiti se takoj od začetka, da se more začeti ozdravljenje brez bolečin, in ogniti se proti koncu gnječe. (355)

Njegovi c. kr. priv. zobni aparati: Antiseptikonustna voda, zobni prah, zobne paste dobijo se pri njemu, kakor tudi v Ljubljani pri gosp. Mahru in lekarju Biršič-u, v Liki pri gosp. Fabjan-u in Marinšek-u, v lekarnah v Kranji in Kamniku, in v Trstu v lekarni pri gosp. Sandrini-u.

Nek gospod potrebuje za 1. dan novembra

500 gld.

10. dan istega meseca novembra jih vrne z dobrimi obresti od celega leta. Več iz prijaznosti se izve pri opravištvu „Slov. Naroda“. (351—2)

Andreas Keppa,

doktor vsega zdravoslovja,

naznanja p. n. občinstvu, da se je v Brézi-
cah kot praktični zdravnik naselil. (350—2)

Prava čebulja za brado,

katere učinek se garantira, pospešuje rast brade neverjetno hitro, tako, da dobe v kratkem času celó 16 letni mladeniči polno in veliko brado, kar potrjuje na tisoče spričevalov.

Vaše blagorodje!

Veseli me, da morem Vam poročati o meni poslani čebulji za brado, ki je res dobro sredstvo. Malo časa je, kar jo rabim ali zadostovala je, da sem dobil veliko brado. Za znanee moje potrebujem še dalje dva paketa, katera mi blagovolite poslati po pošti.

S odličnim spoštovanjem

K. Lindhardt.

Line, 25. junija 1872.

Vaše blagorodje!

Blagovolite mi poslati po poštenu povzetju 1 paket čebulje za brado. Isto so mi prijatelji priporočali, da je izvrstno sredstvo za bradno rast. Prosim Vas torej, da mi jo kmalu pošljete.

Opava, 5. decembra 1871.

Ant. Toman, gozdarski adjunkt.

Cena 1 paketa z priloženim navodom 2 gld. 10 kr. Po pošti 10 kr. več.

Skladišče ima na Dunaji: g. Filip Neustein, lekar I. Plankengasse. V Gradcu: g. H. Kielhauser, Sporgasse 3. (242—12)

Vunajna naročila izvrše se nemudno.

Novo odprta
Kranjska
Zalog
kraj. dežel. dovolj.
ZAGREBSKEGA
Parnega in umetnega mlina
v Ljubljani: na Stolnem trgu vis-à-vis mestnej oblasti (rotovžu)
priporočuje izvrstne moke, katere so pri vseh razstavah odlikovane.
Prodaja na veliko in malo
Cena originalna po metričkim utežah.

Vunajna naročila izvrše se nemudno.

LESARNA NA UL. „NARODNE TISKARNE“.

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarija in mlarnica,
zaloga vžigalnih, svetilnih in maščobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.

(169—5)

Lekarna Piccoli.

„K angelju“
v Ljubljani.

Aparati za samo-brizganje,
pasovi za počene, uretralne in
maternice brizgje.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajske svetovne izložbi 1873 dobile darilo). Te pastilje čudovito delajo proti prehlajenji in krču, kakor proti kašlju, jetiki, ki se še le začena, proti hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti vsakovrstnem kašlju, tudi kroničnem. Škatljica velja 75 kr.

Neizmočljivo sredstvo zoper mrzlico.

Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék už poskusil sam na sebi, se bode radosno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisaditih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezokusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr. (132—124)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštenu povzetju.